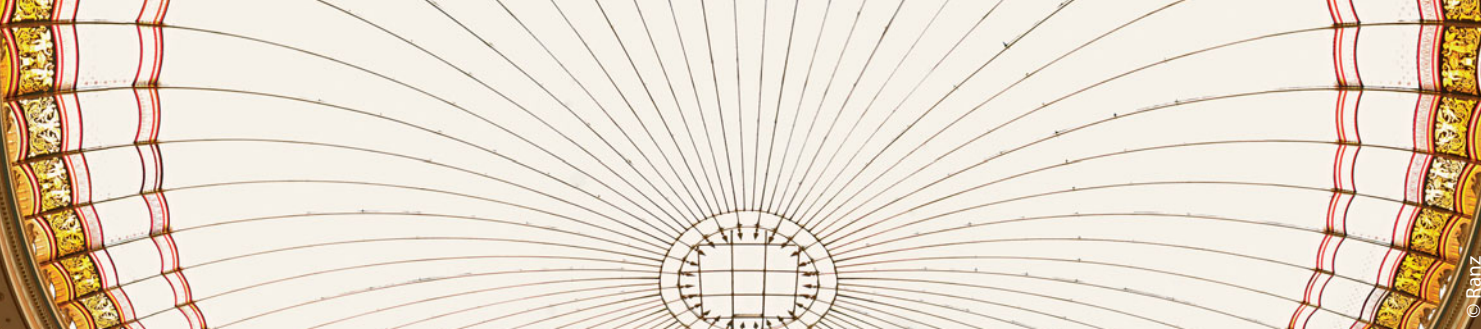

REPUBLIK ÖSTERREICH
Parlament

de Glasdach am historeschen Sätzungssall

D'Parlamentsgebai

Während senger méi wéi honnertjähreger Geschicht war d'Parlamentsgebai an der *Ringstraße* zu Wien Sätz vu verschiddene parlamentaresche Kierperschaften.

Fir d'éischt war et Sätz vum Reichsrot, dem Parlament vun der éisträichescher Reichshalschent vun der éisträichesch-ungarischer Monarchie. D'Gebai gouf an de Jore 1874 bis 1884 no Pläng vum Architekt Theophil Hansen fir d'äst Parlament gebaut. Dem Hansen säin architektonescht Konzept sollt un d'antikt Griicheland als „Wéi vun der Demokratie“ erënnern. De Baustil gëtt Historismus genannt. Am Gebai sinn zwee grouss Sätzungssäll, déi duerch de Mëttelbau an deem di grouss Sainenhal predominéiert, mateneen verbonne sinn. Sou spigelt et den Opbau vum Reichsrot erëm deen 1861 am Februar-Patent festgeluegt gouf an deen aus zwou Chamberen, nämlech dem „*Abgeordnetenhaus*“ an dem „*Herrenhaus*“ bestoung. 1918 gouf am Parlamentsgebai um *Ring* den Iwwergang zu der Republik vollzunn. 1919/20 huet d'konstituierend Nationalversammlung d'*Bundesverfassungsgesetz* ausgeschafft dat bis haut d'verfassungsrechtlecht Fundament vun der Republik Éisterräich ass.

Säit 1920 – mat Ausnam vun de Jore 1934 bis 1945 – hunn den Nationalrot an de Bundesrot, d'Organer vun der *Bundesgesetzgebung* vun der Republik Éisterräich, hire Sätz am Parlamentsgebai. Am Zweete Weltkrich ass d'Parlamentsgebai duerch Bommenugrëffer schwéier beschiedegt ginn, an

d'Halschent vun der Bausubstanz gouf zerstéiert. Den Neipbau huet bis 1956 gedauert; de Sätzungssall vum Nationalrot ass dobai an engem modernen, funktionale Stil réaménagéiert ginn, während déi aner öffentlech zougängelech Raim an dat baussescht Erscheinungsbild vum Parlamentsgebai esou wäit wéi méiglech originalgetrei nees opgebaut goufen.

D'éisträichescht Parlament

den Empfangssalon (Präsidialsalon)

den historische Sitzungssall

de Visiteurszentrum

De Nationalrot

De Nationalrot besteet aus 183 Memberen déi vum Vollek fir eng Fonktionsperiod vu vun elo un fënnef Joer gewielt ginn; wiewberechtigt sinn all Éisträicher an Éisträicherinnen déi hiert 16. Liewensjoer vollennt hunn.

D'Haaptaufgab vum Nationalrot ass d'Gesetzgebung. D'Gesetzesvirschléi gi virun allem vun der Bundesregierung oder vun de Memberen vum Nationalrot selwer aus. Am Nationalrot gëtt fir d'Éischt an enger Kommissioun iwwert d'Gesetzesvirschléi délibéiert, dono stëmmt de Plenum doriwwer of.

D'Kontrollfunktioon vum Nationalrot ass net manner wichteg. Den Deputéierte sti verschidden Instrumenter zur Verfügung fir déi korrekt Uwendung vun de Gesetze (= *Vollziehung*) ze iwwerpréieren: mëndlech a schrëftlech Froen un d'Memberen vun der Bundesregierung, Prüfungsoptraag un de Rechnungshaff oder Asaz vun Ennersichungskommissiounen. D'Kontroll ass eng vun den Haaptaufgaben vun der parlamentarescher Opposition.

De Nationalrot kann doriwwer eraus anhand vu Résolutionen seng Wënsch un d'Bundesregierung weiderginn. D'Bundesregierung ass vum Nationalrot sengem Vertrauen ofhängeg; am Fall wou den säi Mësstrauen aussprecht, muss de Bundespräsident d'Bundesregierung entloossen.

Wann den Nationalrot zu engem Projet am Kader vun der EU Stellung hëllt, da sinn d'Éisträichesche Verrieder bei den Organer vun der EU grondsätzlech dorunner gebonnen.

De Bundesrot

De Bundesrot huet am Moment 62 Memberen déi vun de Landtagen vun de néng Bundesländer fir d'Dauer vun der Gesetzgebungsperiod vum respektive Landtag gewielt ginn. Jidder Bundesland schéckt, jee no senger Gréisst, maximal zweielef a mindestens dräi Memberen an de Bundesrot.

De Bundesrot huet d'Aufgab d'Intressen vun de Länner op Bundesniveau ze verrieden an dofir schafft hien un der Gesetzgebung vum Bund mat. D'Gesetzesbeschlëss an d'Staatsvertrag déi vum Nationalrot geholl ginn, ginn direkt un de Bundesrot weidergeleet an do an enger Kommissioun délibéiert, éier de Plenum vum Bundesrot sech ofschléissend domat ausenanner setzt.

Géint déi meescht Gesetzesbeschlëss vum Nationalrot kann de Bundesrot Asproch erhiewe wann hie Grënn dofir kann nennen; an dësem Fall muss den Nationalrot sech nach eng Kéier mam Gesetzesbeschluss befaassen, mee hien kann dobäi den Asproch vum Bundesrot duerch e sou genannten „*Beharrungsbeschluss*“ iwwerwannen. E Gesetz verhënnere (= absolut Vetorecht) kann de Bundesrot nëmmen, wann d'Kompetenze vun de Bundesländer geännert gi sollen.

D'Memberen vum Bundesrot hunn och d'Recht Ufroen un d'Memberen vun der Bundesregierung ze adresséieren. De Bundesrot kann och Résolutionen unhuelen an an den Ugeleeënheeten vun der EU aktiv gin.

Impressum:

Editeur a Mediëproprétaire:
Parlamentsdirektioun
Matarbecht: Barbara Blümel,
Thomas Holzinger, Ines Kerle,
Elisabeth Schindler-Müller,
Dieter Weisse, Bernhard Zofall
Redaktioun: Karl Megner
Grafik: Bernhard Kollmann
Drock: Friedrich VDV Linz

Wien, am März 2008